

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt. — kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . . 50 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon poszt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetéseknél alku szerinti jutányos áron vezetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 50 kr.

A talpnyalás iskolája.

Ez az ország erkölceiben határozottan meghibbant. Ez a nép, mely maga felett kezdetben nem is türhetett egyeduralkodót; csak elsőt az egyenlők közt, csak vezért a hadverő tusáklán; ez a nép, mely a vérszerződést kitalálta, hét sorba foglalta ezt a bibliáját a népszuverenitásnak s gyémánt tisztaságu eszenciáját minden alkotmányosságnak, akkor, a midőn a civilizált Európa még csak szatrapák kényuralma alatt halott, mély álmot alvó buta tömegeket ismert, öntudat és akarat nélkül, ez a nép, mely megteremtette magna chartáját akkor, mint az angol; de kordába szoritotta a királyi hatalmat hat századdal elébb, mint az angol; mint a többi szárazföldi hatalmak; bürtönbe zárta koronás fejedelmét és a római birodalom császáriját akkor, a midőn a többi európai államokban a despotizmus tetőpontját érte el: ez a nép örökölhette őseitől rettentő kegyetlenséget és galabszelidséget; vadságig menő rajongást a szabadság iránt; ábrándos merengést, sirvavigadó kedélyt, dölyfös büszkeséget és önfeláldozó lovagiasságot, boros komolyságot és derűs hűmört; szilaj kicsapongó kedvet és méltóságos nyugalmat; hősiességet a harcban és a békében bölcseséget.

De udvaronc hizelkedést; hitvány önmegalázást; undorító talpnyalást nem örökölhette.

A magányos.

— A «Debreczen» tárczája. —

Meredek sziklán épült a háza. Egyszerű lak, hideg téglából rakva, körülötte kert, melynek nincs virága, nincs pompája, nincs illata. A halálos csöndet rejtő erdő ott vesz éppen véget, Törmelékes szakadékon át ott érte az ut a völgybe, szédületes, faradságos ut abba a völgybe, hol az élet folyik, hol a ragyogó nap fényt és meleget araszt az emberekre.

A magányost senki sem kereste fel. A nagyszívű emberek elkerültek a dermedés helyét, az üresség honát, a szomorúság tanyáját. Csak ha a vándor eltévedt ott fenn a rengetegben, akkor az hozott hírt le a völgybe a csudálatos emberről, a ki ott fenn lakik. Csodás dolgokat beszélt. Hogy egy szőrcsuhába öltözött ifjával találkozott, akinek oly öreg már az arca, de a kinek gyengéd a hangja, mikor vigaszt nyújt a szerencsétlennek; gyengéd a keze, mikor enyhet szerez a szenvedőnek, mikor behívja őt a hazába, hogy pihenjen ott és üdüljön ott, míg új erőt gyűjt. Csodás volt az erdei lak bensejében. A falakból meleg áradt, a falakon ismeretlen írás jegyei. Remek tájkepek is függtek ott és gyönyörű jelenetek bájos alakok, a mik éltek és mindig más-más helyzetben állottak. A lakban nincs emberi lény.

Mert nem volt kitől.

Aljas hizelgőkről; tányérnyaló udvaroncokról tud a magyar történelem. De azt is tudja, hogy ezek sohasem a magyar nép hamisítatlan rétegeiben, hanem az idegen indigénák, a bevándorolt ritterek, bárók és grófok familiájából sarjadtak, a kik első királyaink udvarait megszállották, mint a herék a lépés mézet.

Mária Theresia álomba ringató mosolya, csábos udvara, babonázó pompája, finom diplomáciája, piszeorru cseh grófnődi, a fehér, puderes parókák, a gránát-szinű menték, melyeket a deli természetű testőrökre adtak; a szép hozományok, a csillogó udvari bálók, melyeken szerelmi történeteket szöttek a politikusok; az állami hivatalok barokktermei, melyekben status-titkokat suttogtak a szerelmeseik; sokakat elszédítettek, de csak a felső tizezerből.

Az udvaronc hizelkedést, az émelegős bókolást és a kegyeső mosolyt és alázatoságot csak arisztokráciánk tanulta el, melynek törzsökébe olasz, spanyol s osztrák ágakat ojtottak.

A nép maga, sőt uraink egy része és az egész középnemesség, a maga általános jellemében megmaradt lovagiasnak, nagylelkűnek, de büszkének és önérzetesnek.

Csak a «fin de siècle» hozta meg számunkra azt a csömörletes komédiát, hogy egy ország essék hasra a hatalom birtokosai előtt.

A magányos mindent maga végez: segítségére kész, mint a testvér, alázatos mint a szolga és szorgos, mint az anya. Mint aki a leglényesebb czélt szolgálja, oly örömmel áldozta napját, éjjelét a szerencsétleneknek és feledni tanította őket. Hanem mikor ajkukra lopódzott az első mosoly, mikor szemükből előcsillant az első holdogságsugár, akkor visszariadt tőlük. Miért? Azt sohasem tudta meg senki. Akkor bevonult szobájába, melynek küszöbét rajta kívül sohasem lépte át teremtett lélek. És minél jobban örültek vendégei, annál idegenebb és zárkózottabb lett ő. Akkor kiegyenesedett és meg nem bajlott többé soha. Ajkaról kemény szavak hallatszottak és tekintete velősig hatott. Szívtelennek látszott ilyenkor. Az emberek pedig felni kezdtek tőle és borzongva ellottak közelében. Mikor pedig a tájra raborult az éj sötéteje, akkor kisurrantak a házból és elhagyták őt köszöntés, kézszorítás nélkül. És ő nem kérte, hogy maradjanak.

Elváltak idegenül az idegentől. És míg ők lesiettek a völgybe, odafenn a hegy orman felhők gyülekeztek és megreszkettek a sziklák. A lak fölé varjak gyülekeztek és gunyosan káromtak le a magányos emberre. Mérges kigyók bujtak elő az odukból és racsavárodtak a testére, hogy szorongassák. Ő pedig térdre borult és imádkozott az Éghez, hogy engedje meghalni. Ez volt a sorsa, ez volt a

Ki ne emlékeznék még arra az elcsüggesztő látományra, midőn a Széll kormány uralomra jutásakor az egész magyar hazát elkezdte gyötörni a kínai-kórság.

Mint egy utálatos epidémia; egyszeribe, egy aktusra, kitért e haza lakosságán a hódolat-vágy nyavalyája s megindult a törvényhatóságok, városok, megyék kapujából egy szünni nem akaró deputáció áradat, mint valami nyúlós, zavaros, iszapos, piszkos folyam, mely tetején illatozó rószakat hord.

És mikép a husvétii öntözők a falu egészséges, piros-pozsgás leányzóit csöbörökkel, vödörökkel és levendula olajos üvegekkel; vagy a papok az oltárt fömjén-füsttel: elkezdtek locsolni és füstölni az új honmentőt: Széll Kálmánt agyaföbe, városi tanácsok, megyei közigazgatási és törvényhatósági bizottságok, községi jegyzők, miniszteri hivatalok, mindenféle bürok, czéhek és tűzoltózenekarok és megáztatták, megtömjéneztek ezt az államférfiut, még mielőtt csak valamihez a kis-uját hozzáérintette volna, mielőtt csak egy köröm-feketényit cselekedett volna.

Az a korszellem tehát, mely egyfelül megteremtette Magyarországon a stréberség epokháját; és másfelől a mindenkinek kedvezni akaró, ennél fogva soha sem igaz és soha sem szinte politikai szölamok kormányát: megszülte a talpnyalás iskoláját is.

átka, Megváltóra kellett várnia. A váltás ára magas: egy emberi szív.

De ezt sohasem találta meg a magányos. Sokszor alőtözetben lement az emberek közé és köztük időzött. Mint pompafényes herceg odűt a birodalmak fejének asztalához, mint rongyos koldus betért a szegények viskóiba. Férfiaknál, asszonyoknál hiába keresett megváltást. Meghódította őket, részt kapott értelmeikből, rokonszenvékből, vonzódásukból; de sohasem kapta meg azt, a mit keresett: egyetlen meleg szívet, mely csak érette dobog, melyet senki sem tudna betölteni csak csupán ő. Sokszor hitte már, hogy czélt ért. De ilyenkor fölmerült előtte egy esontvázszerű kísértet.

A hit világába betolakodott a ketely és az egyedülvalóság szorongató érzése. Így maradt mindig egyedül a sokaságban, mindig idegen az emberek között, egy bubanatos szomorú ember, a ki mindig nyomorubban tért vissza az ő reményességébe.

Egy reggel — a völgyből ünnepi harangszó tört fel — erős vágy ragadta meg a magányos szívet, hogy emberek közt legyen. Ugy a mint volt: szőrcsuhában, faczipóban, fődetlen fűvel, bottal a kezében rátért a törmelékes utra, mely a völgybe vezet.

Ekkor látta meg azt a nőt, hogy faradságosan mász föl a hegyre. Kimerültség látszott rajta és az, hogy hosszú utról jó, mert

Debreczen, április 5.

A költségvetés a főrendiházban. A főrendiház pénzügyi bizottsága tegnap — Márc. 4. — d. e. 11 órakor Samassa József egri érsek elnöke alatt tárgyalás alá vette az 1900-iki költségvetést. Az ülésen megjelentek Széll K., Lukács László, Hegedűs, Darányi miniszterek. A költségvetést báró Harkányi előadása alapján néhány, a kormány részéről adott felvilágosítás után a részletes tárgyalás alapjául elfogadták. A költségvetés a főrendiház ülésében ápr. 20-ika körül kerül tárgyalásra. Néhány reggeli lapnak híre, hogy a főrendiháznak ez ülése ápr. 17-én tartatnék meg, nem igaz. Az a nap meg egyáltalában nincs megállapítva.

A választási fuvardijak. Több ízben megemlékeztünk arról, hogy az egyes vármegyék egymástól elütő alapokon számították ki a fuvardij maximumát, melyet az országgyűlési képviselőválasztásoknál szabad fizetni. A fuvardijak egyöntetű megállapítása céljából most a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben a következő irányelveket jelöli ki.

1. A fuvardij a helyi közlekedési és kereseti viszonyokhoz képest, a szokásos díjazásnak megfelelő olyan összegben állapítandó meg, hogy az — mint reális fuvarbér — egy részről a veszteséget kizárja, másrészt pedig a szükséges számú fuvarosok fölfogadását minden egyes községben lehetővé tegye.

2. Mivel a fuvardij személyenkénti megállapításának a gyakorlatban esetleg az lehetne az eredménye, hogy a fuvardijakat — az 1899. XV. t. cz. 7. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére — nem a fuvarosok, hanem az egyes választók kapnak: mivel továbbá az esetleg fillérekben megállapított díjtételek az elszámolást zövevényessé tennék a visszaélést megkönnyítenék: azért szükséges, hogy a fuvardij minden egyes községre nézve kerek összegben (1., 2., 3., stb. korona) és a meghatározott számú (kocsison kívül legalább három) választót szállító fuvaronként legyen megállapítva. Kivétel az az eset, midőn valamely községben e meghatározott létszámnál kevesebb választó van vagy az illető községből kevesebb választó önjait a szavazásnál résztvenni.

Ha a fuvaros a meghatározott létszámnál több választót szállít, a szabályrendeletben fuvaronként pontosan megállapítandó, arányosan mérsékelt díjfölemelések, ha kevesebbet szállít, megfelelő díjleszállításnak van helye.

3. A szabályrendeletben az összes községek, a választási székhelytől való kilométer-távolság és a megállapított fuvardijak pontos megjelölése mellett, választókerületenként be-türendben felsorolandók.

4. A szabályrendeletben határozottan intézkedni kell az iránt, hogy

a) a fuvardijak csakis azokra az esetekre vonatkoznak, midőn az illető választókerületben szavazásra jogosult választó vagy vele egy háztartásban élő hozzátartozója fogadtatik a fuvarozásra;

b) a megállapított fuvardijak a választóknak lakhelyüktől a választás székhelyére való oda- és visszazállítására szólnak, miőt is egyéb költségek fel nem számíthatók;

c) a megállapított díjtételek azt a maximális határt jelölik meg, melyen belül a képviselőjelölt vagy megbízottja — veszteséget nélkül — fuvardiját adhat, ellenben a szabályrendelet intézkedései a fuvarosok javára kereseti jogot nem biztosítanak.

5. Az évszakok megkülönböztetése esetén visszaélésre alkalmat szolgáltaó általános (például aratás idején, télen stb.) kifejezések helyett napárilag határozottan meg kell jelölni azt az időszakot, melyre nézve a vármegye esetleg magasabb fuvardijak megállapítását tartja szükségesnek.

6. A választási székhelyen a belterületre nézve fuvardij nem állapítható meg.

7. Abban az esetben, ha a választók szállítása vasuton vagy gőzhajón történik, a szabályrendeletben megállapított fuvardijak nem fizethetők ki.

A vasuti (hajózási) szállítási díjak vagy a szállításhoz kötelező vasuti (hajó) osztály megjelölése épen úgy, mint a hatóságilag jóváhagyott bérkocsidíj-szabályzat a fuvardij-szabályrendelet kezébe nem tartozik.

8. A vármok, kompdijak, hidpénzek stb. hasonló illetmények a szabályrendeletileg megállapított fuvardijakban nem foglaltatnak benn.

9. A képviselőválasztók fuvarozásánál az előfogatni kényszernek, mely nemcsak elvi és gyakorlati akadályokba, hanem az 1899. XV. tc. 7. §-ába is ütközik, helye nem lehet.

10. A szabályrendelet a jelen országgyűlés berekesztését követő napon lép hatályba.

Uj megye. Zágrabból jelentik hogy: egy új tengerparti megye felállítására érdekében a susáki (Fiume mellett) közsegtanács legutóbb tartott ülésében felhívást intézett Vrbovsko, Delnice, Csabar, Vakar és Crkvenica községekhez, továbbá Senj és Karlovac váro-

sokhoz, melyben közös akcióra szólítja fel ezeket, hogy Susák székhelyül új megye szerveztesseék. Az akció világos célja az, hogy Fiume mellett egy erős horvát város létesüljön, mely mintegy Fiume versenytárs a legyen.

KÜLFÖLD.

Bulgária. Ferdinand bolgár fejedelem proklamációt bocsátott ki, a melyben a regensséget a minisztertanácsra ruházta és azt mondja, hogy a fejedelem külföldre utazik. A Narodni Práva jelentése szerint a fejedelem családja látogatására San-Remóba utazott.

Ferdinand bolgár fejedelem tegnap d. e. Bécsbe érkezett nagy titokban, úgy hogy érkezéséről még a bolgár ügyvivőségnél sem volt tudomása. Annyi azonban kiszivárgott, hogy a fejedelem Bécsben nem tesz látogatást, hanem tovább utazik állítólag San Remóba, valósággal azonban Cannesba, a hol anyja, Klementina hercegnő van. Újnanott van Helén orosz nagyhercegnő, Vladimir nagy herceg és Maria Pavlovna nagyhercegnő leánya, a kinek kezét Ferdinand fejedelem meg akarja kérni. A fejedelem ezzel a bolgár királyság útját akarja egyengetni.

Az Oroszország és Bulgária viszonyáról szállongó hírek, melyek berlini politikai körökben elterjedtek, pozitív formát kezdenek ölteni.

Beszélik, hogy az orosz kormány pénzügyi szakembert küldött Bulgáriába és Witte orosz pénzügyminiszter — kezdetben némi vonakodás után — hajlandónak nyilatkozott arra, hogy Bulgária nagyobb kölcsönhöz jusszon — Oroszországban. Az is hírlik, hogy orosz katonatiszteknek Bulgáriába való levezénylése küszöbön áll. Minder azonban eddig még csak hír, mert a megerősítése késik.

A háború.

Buller karácsonya — Roberts husvétja. Mikor Roberts lord Bloemfonteinba bevonult, néhány napra rá nagy lakomát rendezett, a melyen ott voltak a külföldi attasék is. Roberts a lakomán beszédet mondott s meghívta az attasékat husvétra a

lábai fel voltak töredezve: ruhája pedig rongyokban lógott le sovány testéről. Az uteredek hajlásán elhagyta végső ereje, hátra tántorodott. A magányos ember éppen jókor érkezett oda, hogy felkapja őt ölébe, mint a gyermeket és elvigye az erdei lakba. A legszebb szobában vetett neki agyat.

Órák mulva felnyitotta szemét és csodálkozva nézett körül a helyiségben. Tekintetét kérdőleg függesztette a férfura, az pedig mosolyogva hajolt föléje.

— Hol vagyok? — kérdezte az asszony
— A magányban.
— És ki vagy, te csudálatos ember?
— A magányos.

Megborzadt erre az asszony és mélyebben a parnába temékezett.

— Ne félj, nem lesz bajod. Elhagyhatod ezt a helyet, mihelyt neked úgy tetszik. De addig ápolni akarlak, és mindazt elkövetni, mi szomorúságot enyhítheti. Ha majd menni akarsz, csak szólj, és én biztos kézzel a völgybe foglak vezetni.

Napok multak el és hetek. A nő meggyógyult, orcái pirosak lettek, de nem gondolt a távozásra. Az ünnepélyes csend jót tett neki. Mikor ápolója ajkára egy-egy mosolyt csalhatott, akkor a jótét megnyugtató érzését érezte. A magányos ember szívét is változás járta át. Érezte, hogy vére fölmelegszik, hogy tekintete szabadabb lesz, hogy buja-bánata oszlik. De ez általános meglepődöttségben is ott fészkelt agyában a kísérteties gondolat:

— Egy napon ez az asszony is el fog engem hagyni és nem vált meg átkomtól.

És egy néma estén bevitte őt a holt erdőbe. A vén, kiaszott lombtalan tölgy tövében telepedtek a mohára. A hold szeliden sugárzott és milliárd csillag ontotta rájuk fényét.

A magányos kérdést intézett nőjéhez:

— Mondd, mi hozott téged e tájra, melyet ember, állat kerül?
Halkan felelt a nő:
— Feledést kerestem.

És elmondotta szenvedése történetét. A legszebb és legvigibb ifju volt bizalma tárgya és az megcsalta őt. És míg ő titkon kamrájában sirt, a legény a mulatóhelyen tánczolt. Nem maradhatott tovább szenvedése helyén, a helység minden fő-fája, köve-pora az ő bánatát jelezte, elment tehát a messze nagyvilágba. Lent a völgyben hallotta, hogy itt a magányos lakik, azért jött ide, hogy feledni tudjon és meghalni.

Itt elhallgatott. Kis szünet mulva megkérdezte az embert:

— És te miért vagy itt?

— Miért? Nézz föl a csillagokra és kérdezd meg, miért ragyognak? Kérdezd a forrást, miért buggyan föl? Kérdezd a csermelytől, miért csobog? Kérdezd a fát, miért nő föl? Kérdezd a sziklát miért mered? — Azért vagyok itt, mert itt kell lennem. Magasabb hatalom akarata ez.

Az asszony ellenvetést tett:

— De hisz itt minden cly borzalmas, oly csöndes, oly szomorú, oly üres. Lent a völgyben — lásd — suttag a lomb, madárka dalol, illatot ont a rét. Lent a völgyben élet van és vigság. Mondd, sohase vagyál te virágos rétre suttagó ligetbe?

— A magányos erős. Nem ismeri a gyöngeséget. Nagy vágyak teremnek csak szívében. Oh, nem vágyom én a völgybe le, nem ahitozom a melegségért, az életért, aminőknek azokat te ismered. Én szívet akarok.

A nő mélyen belenézett a szomorú szemekbe; azután egyszerűen és szeliden mondotta:

— Szeretlek! Hagyj itt magad mellett te jó, te szelid. Ezerszeresen megfogom halálni jószágodat. A te közelében megfisztul, meg-nemesül a szív. Neked akarok élni.

És míg az a nő beszélt, megszűnt a halálos csend uralma. A száraz ágok rügy fakadt és gyöngéd lomb hajtott, a sivar földből puha pázsit bujt elő, az odvas fákból méhikék dörgése hallatszott.

A magányos ember kiegyenesedett és kéjjel nézte a változást. Élet költözött az erdőbe, susogás, suttagás, zizegés hangja rezgett rajt keresztül. A magányos szíve ujongott örömben. Mintha szellemkéz tépte volna le, aláhullott róla a csuha, és ő ott állt ragyogó fehér ruhában, mint daliás férfiú. Arczáról az öregség vonasai elmaradoztak és felderült szeme úgy nézett vissza a tájra, mint hasadó

Pretóriában rendezendő lakomára. Igy tett annak idején Buller is, a ki mikor Angliából elindult, azt mondotta, hogy a Karácsonyi ünnepeket reméltéleg Pretóriában fogja tölteni. Régen mult a Karácsony s Buller még mindig a natáli hegyek közt van s Roberts is lemondhat róla, hogy bus etig Bloemfonteinből Pretóriába kimozdulhasson. A kevely kérdés miként Bullernek, ugy minden valószínűség szerint Robertsnek is csak üres hányavetiség maradt.

A legutóbbi napok eseményei megmutatták, hogy a nagy angol hadsereg, a melyről azt hitték Londonban, hogy förtartóztathatatlanul fog előrenyomulni, nagyon is gyöngye. Így történhetett meg, hogy a burók közvetlenül Bloemfontein közelébe férközhettek s tönkretették először Roberts keleti szárnyát, azután elővédét, a mely a légerősebb tüzérségből és lovasságból állott. A szorongatott szárnyak segítségére küldött segítőcsapatok sem bírtak a burokkal megküzdeni s Roberts hatvan ezer főnyi seregéből nem tudott újabb segítséget küldeni sem keletre, sem északra. Ennek is bizonyára megvan a maga oka. A burók nagyon jól ismerhették az angol sereg gyöngyét, mert különben nem mentek volna le egészen a bloemfonteini vízművegig. Brandfonteinál, a hol a burók visszaverték Roberts elővédjét, állítólag husz ezer bur van. De la Rey és De Wet te tábornok parancsnoksága alatt; e husz ezerből csak ötezer harczott az angol elővéd ellen, a többi erősen eláncsolva várakozott, a vyborgi hegyeken arra az esetre, ha Roberts újabb csapatokat küldene az elővéd segítségére.

A keleti szárnyon Ladybrand közelében, angol-beesítés szerint, 8-10 ezer bur van; a Paardebergnél feltűnt bur sereg számát az angolok négyszáza teszik; Roberts ezért nem is tesz vatami különös intézkedéseket, hogy ezt a négyszáz burt onnan elfűzze, mert az angol vasutat ugy is erős őrség védi. Csak aztan ugy ne járjon Roberts a paardebergi bur sereggel, mint Olivierrel, a kiről először azt jelentették neki, hogy 5-6 száz emberrel vonul vissza s aztán kitudt, hogy Olivier serege több ezer főre rugott s az angol kordon nem volt képes őt feltartóztatni. A burók rendkívül mozgékonyság, ma itt, holnap ott vannak s az a sereg, a mely a minap megverte az angol elővédeket, nemsokára ottelehet Paardebergnél s elvághatja Roberts összekötő útját, a mi valóágos katasztrófa volna az

hajnal és azurkék égbolt csokolódzó érintkezése.

A reggeli nap tündérkertre nézett le, — ez állt a holt erdő helyén. A lak körül, kertben, virágagyakon tarkahimes pillék idelegnek a virágos-lombos fák again szárnyas dalosok zengenek.

A nő látta a változást, látta a visszatérő életet és pompát es ekkor eszébe jutott az ő hazája, ahol mindig szép volt a táj. Es lelkében fölmerültek az egykori boldogság emlékei, és megújult a férfi képe, kinek első szerelmét áldozta. Könnyek gyűltek a szemébe, mikor a völgy felé nézett, magányosnak, elhagyatottnak érezte magát.

Es mikor hátratekintett ott állt mögötte a magányos. Karját keresztbe fonta a mellé homlokán mély redők voltak, szeméből hidegség áradt ki. A nő megborzongott, mikor így látta.

— A völgybe akarsz menni? kérdezte őt a férfi.

A nő némán intett.

— Jöjj!

Átvezette őt a kerten, melynek virágai már lefonyadtak, füve lekonyult, az erdő elnémult és siri esend borult ismét rá. A fák lábaik elé hullajtották sárga leveleiket, léptük alatt avar lett a rétből, nyomukban a csicsérgést elfeledett madárkák száltak szintén a völgy felé. Minél közelebb értek ahhoz a helyhez, hol a magányos ölszedte a róskatag asszonyt, annál jobban elszorult a nőnek szive.

angol seregre, mert Roberts most vár egy nagy löszállítványt, egy nagy elemi hadoszlopot s télire való ruhát. Azok az új csapatok, a melyek márcziusban indultak el Angliából, a minap érkeztek Fokvárosba; ezek is utban vannak Bloemfontein felé s a burók ezeknek is útját állhatják. Roberts lord egy szóval még nem hozdudhat ki Bloemfonteinből, ha szárnyait szétküldi, a burók nyomban ott teremnek s ezeket a szárnyakat kegyetlenül megtépászzák. Ha aztan nagyobb számú sereget küld oda Roberts, a burók gyorsan visszavonulnak. A burók megkezdtek minden oldalon a borzasztó guerilla-háborút, a mely képes kifárasztani és elkedvetleníteni a legvitezebb hadsereget is.

London, apr. 4.

A burók mult vasárnap a bloemfonteini vízvezeték mögött megtámadták az angol előőrsoket — Az angol gyalogság visszavonult egészen a Koomspruitól nyugatra lévő dombokig, alkonyatkor angol lovasság érkezett, a mely puskatűzet indított a bur hadállás ellen, de a burók nem viszonzták a tüzet. Ugy látszik, hogy a bur csapatok száma hétfőn reggel kilenczerezeremberről ezernyolczszázra szállott le s vagy a hatvéd az a csapa, amely a főcsereg visszavonulását fedezi, vagy pedig a burók megosztottak hadseregüket.

A burók mind ama farmereket, kik az angoloknak meghódoltak, elfogták s mint foglyokat szállítottak Kronstadtbá. (De ugy hiszik hogy ez nem fogság, hanem az angol hatalma alól kivonással, fegyver-felvetelre képesítésért történik.)

Párizs, április 4.

A Matin értesülése szerint a portugál kormánytól fölvilágosítást kértek az angol csapatoknak Beirán és Úntalin at való szállítata dolgában. Az Eclair szerint az idegen hatalmasságoknak, de különösen Franciaországnak joga van ezért Portugáliát kérdőre vonni. A nevezett lap azt kívánja, hogy a francia kormány azonnal erélyes diplomáciai akciót kezdeményezzen.

London, apr. 4.

A Times-nak jelentik Lourenzo-Marpuezből második kelettel:

Hir szerint Transzválaban a Rand valamennyi bányáját csütörtökön elzárták. Az ott dolgozó angol munkásokat és a köztársaság

Most, mikor a csönd és elhagyatottság ismét vissza tért a tájra, magába szállott az asszony és atérezte, minő fájdalmat okozó most e jó ember szívének, kit előbbi zord magányába taszít vissza. Varta, hogy szólni fog, hogy maradásra kéri. Csak egy meleg szót várt.

De a magányosnak ajka zárva maradt és néma.

Levezette őt az ösvényen, segítette, mikor nehézzé vált az út, de egy szót sem szólt. Odavezette őt annak a férfinak háza ajtajához, a kit szeretett. Ott elbucszott tőle.

Az asszony reszketni kezdett és félve így szólt:

— Megfordulok, ha akarod; nálad maradok, ha kívánod. Szólj csak egyetlen egy édes szót!

A magányos ellenben így felelt:

— Maradj, légy boldog!

Es megfordult és erős léptekkel ment vissza a sziklák közé.

A völgyben vig volt az élet. Fuvola és hegedű hangja mellett vigadott a nép. Az öröm kitoró hangja utana tódult a hegy felé menő elhagyott, szomorú magányos embernek. De az nem nézett vissza, hanem bement a tarerdőbe, a vigasztalan házba és sohasem hagyta el többé.

Nem talált megváltást.

Nagyon nagy árt kívantak érte.

Még most is így él . . . a magányos.

más részeiben levő angolokat, köztök az angol bankhivatalnokokat is kiutasították.

Egyéb hírek.

London, apr. 4.

A reggeli lapok azt jelentik Fokvárosból hogy egy szállítóhajó Cronje tábornokkal, Schiel ezredessel és 1000 bur fogollyal Szent-Ilona felé indult.

Kivonatos jelentés a Telegdy K. László-féle vigjáték pályázat eredményéről.

A Csokonai Kör titkári hivatala a Telegdy K. László-féle vigjáték pályázatról az érdekeltek tájékoztatása szempontjából a következő kivonatos jelentés közlésére kérte föl lapunkat:

Örömmel jelenti a bíráló bizottság, melynek tagjai Géresi Kálmán elnöke mellett dr. Benedek János, dr. Gulyás István, dr. Kardos Albert és Komjáthy János, hogy a pályázat eredménye ugy mennyi-égileg, mint minőség dolgában sikerülnek mondható, természetesen, nem úgy érve, hogy a beadott 47 pályamű mindenike irodalmi színvonalon álló drámai termék volna, hanem csakis úgy, hogy a pályázatra több, igazi tehetségre válló, sőt eladható darab érkezett, mely sivar viszonyok között tengődő drámaírók dalmunkra nézve nyereség számba megy. Kijelentik azonban a bíráló, hogy bírálatukban, tekintve egyrészt az alapító intencióit, de tekintve irodalmi viszonyainkat is, abszolút esztétikai mértéket nem alkalmaztak; feltételekül a drámai költés általános törvényeinek megtartását, a szolid erkölcsi alapon nyugvó alappondolatot, az irodalmi színvonalon álló drámai előadást és nyelvet s a színpadi hatást tekintették, valamint a jelen pályázat közelebről megszabott feltételeit is.

Részint a pályázat feltételeinek meg nem felelés, részint a teljes sikerelenség miatt figyelembe nem voltak vehetőek a következő pályaművek:

1. Az apja fia, énekes népszimű.
2. Kenyes titok, szimű.
4. A jeles firma.
5. A bakakaplár jeggyűrűje. Népszimű.
7. A külön vonal.
8. Az anyós.
10. A két ideal.
12. Kenyér és szerelem.
13. A furcsa házasság. Vig operette szöveg.
14. Az udvar bolond.
15. Radó ur anyósa.
18. A czuczilisták.
19. A beteg férj.
20. Kető közül a harmadik.
21. Pillangó szerelem.
22. Ne nyulj hozzám kisasszony.
23. A gavallérok.
26. Szívet szívét.
27. Detektivek.
28. Az aszisztens.
29. Szökjünk meg vagy az álcillagán.
31. A léczke.
33. Talmi bohémek.
34. Balassa szerelme. Irod. tört. szimű.
38. Senki leánya. Népszimű.
39. A költő csókja.
41. A kis hóbotos.
42. A második tavasz.
44. Poczkok.
45. A pusztabíró.
46. Szin és való.
47. Bela kuzin.

Ezekon kívül a bírálat folyama alatt visszavonta a szerző a 6. 5. sz. Margit című sziművet és a 24. sz. Öreg hiba című társ. sziművet.

A pályázat feltételeinek többé-kevésbé megfelelő többi 13 pályaművet irodalmi értékük sorrendjében következőleg méltatják a bírálók:

16. A próba. Vigjáték 2 felv. Megoldása hatástalan, majdnem értelmetlen. A párbeszé-

dekben itt-ott nyilvánulnak a komikumnak, sőt a tehetségnek jelei, de alkotás, jellemzés hiányzik a darabokból.

43. Vitez Mihály deák. Vigjátéknak nevezi szerzője, de nem egyéb dialogizált történetnél. Tárnya Csokonai életéből van merítve. Történeti hűség, jellemfestés, következetesség, lélektani igazság meg ismeretlenek a szerző előtt; az egyes jelenetekben fel-felcsillanó igazi humor s különösen a verselés tisztasága és biztossága reményekre jogosítanak s ezért a darabot a bizottság kiemelendőnek tartja.

35. A hajótörött. Irodalmi vigj. 2 felv. Szintén Csokonai életéből merítik tárgyát; csak hogy szerelem, mely hirtelen csalódással, élel, mely kora halállal végződik, majdnem lehetetlen tárgy vigjáték írónak. Nem is vigjáték a hajótörött, hanem inkább szimű, de mint ilyen is, gyöngé. A darab jó oldalai a korhűségre törekvés, itt-ott sikerült jellemzés, a drámai előadásban való jártasság, né-mely jelenetén előmlő költői színezés és tiszta nyelv. Mint költői tehetségre valló darabot emeli ki a bizottság.

25. Tiltott utakon. Vigj. 3 felv. A darab ugyan teljesen teves erkölcsű; alapon mozog, de sok tekintetben határozott költői tehetségre mutat. A cselekvény fejlesztésében, a bonyodalom szövésében és megoldásában, az epizódalakok jellemzésében, a jelenetelésben és általában az előadásban annyi ügyességet, anyu-i drámaiságot tud felmutatni, hogy megfelelő tárgyat teljes sikerrel is feltudna dolgozni szerzője. A főalakok és egész mese lélektani képtelenségei miatt azonban jelen darabot a bizottság figyelemre nagyon is méltó kísérlet-nél egyebnek nem tekintheti.

3. A phrenolog és szerelmes rokonai. Vigj. 3 fev. Bizarr meseje még valószínűt-lenebbé válik a darab művésziellen szerkezete miatt. A cselekvény fejlesztése lassu, beosztása aránytalan, Mindazonáltal tehetséges szerző műve, ki meg egészen jó dolgokat is teremthet.

9. A házasságyűlölk. Vigjáték 3 felv. Meseje elég jó, de szövése, fejlesztése jár-talan kezre vall. Lélektani indokolásnak nyoma sincs. Problémája pedig; hogy t. i. a kik legjobban prédikálnak a házasság ellen, azok eveznek leghamarább a révébe: nagyon is régi. Mindamellét komolyabb igényű munka melyet a bizottság a kísérletek között a job-bak közé számít.

11. A hozomány. Társadalmi vigj. 5 felv. Tárnya — bár elcsépeit dolog — egészen helyesen van megválasztva: a hozományvadá-szok kigunyolása s nevetesgesekké tétele. — Itt-ott találkozunk a komikum elég jól eltalált hangjával, de különösen női alakjait oly sötét színekkel árnyékolja a szerző, ami átlépi a költői szabadság határát. Minden banalitásai s itt-ott sajnosan tapasztalható izléstelenségei mellett a pályamű egyes és tehetséges szerző-re mutat, kinek a színpad szorgalmas tanul-mányozásán alapuló helyes érzeke van a jele-netek egyes csoportosítása s a felv. nésvégek frappáns befelyezése iránt. Adolgozás nélkül jelen műve csak félig sikerült kísérlet.

32. A pályázat. Bohózat 3 felv. Bár a műfaj ezt is kizárna a versenyző művek kö-zű, de mint érdekesebb tárgyú darabot, méltatni kívánja a bizottság. Van benne egy két jól etalált komikus figura s több jó ízű bolondság; formája sem közönséges, mert ri-mes alexandrinokban van írva. Komikuma azonban még bohózatban is nyers, sok helyen durva. Drámaiság alig van benne. Általában az egész bohózatnak durva az anyaga és munkája. Szerzőjének határozott költői tehetsége van ugyan, öizonyítják ezt a da-rabhoz különben nem tartozó betétek, melyek önmagukban igen csinos és elmes költemé-nyek, s ezt a bizottság elismeréssel emeli ki; izlése és kivált a drámai nemből való gyakorlottsága azonban egészen kiforratlan.

Folyt. köv.

HIREK.

* **Jóváhagyott határozat.** A belügymi-niszter jóváhagyta Debreczen város közgyűlé-sének azon határozatát, melyvel 100—100 fnt dragasági pótlékot szavazott meg a városi adó-végrehajtóknak.

* **Városok kongresszusa.** Hirt adtunk már mi is arról, hogy Magyarország városai f. évi május hó 28-án Győrött kongresszust tartanak. Győr városa ma megküldte Debre-czenhez is az előadói javaslatot azzal a fel-hívással, hogy ha a tárgysorozat valamelyik pontjához a város részéről valaki hozzá akar szólni, azt mielőbb jelentsék be.

* **Ünnep előtt.** Karácsonytól husvétig messze idő s egyik szép ünnep után ily nagy távolságban következik a másik szép ünnep. A keresztyén világ egyik legnagyobb ünnepe — a husvét már itt kopog az ajtón. Mintha e hirre megemberelte volna magát az idő-járás is; enyhe, meleg jött a szembe könnye-ket csalo hideg helyébe s ez az enyhe me-leg gyors megszűlésre készítet mindenkit. — A diákok most kapják ki az értesítőt, hogy bemutathassák otthon, s megtudhassák, vajjon rászolgáltak-e a husvétii vakóczióra. — És megindu a mozgalom minden vonalon. A ki csak szeret éjtheti, ha többre nem, de egy-ke-t napra is hazalátogat. Telik az időből, szép egymásutánban jönnek az ünnepek. Így a nagyhét előtti napok a készülődés napjai. — A gazdaszpnny sem pihenhet ilyenkor, kézbe kerül a seprő, meszelő, nehogy csufot vall-jon mások szemében a ház tájéka. Ha a munkanapok véget értek, ugys lehet aztán siestálni eleget.

* **Tudomásul.** A folyó hó 8-án tartandó tisztii lovasjáték alkalmából a »Bika« szálló-dától 2 külön mozdonyvonatot indít déltan 1 és 2 óra közt a helyi vasut igazgatósága. Felhívjuk e körülményre azok figyelmét, kik a lovasjáték megtekintésére kirándulni szán-dékoznak.

* **A debreczeni tisztviselők önszegély-ző egyesülete** folyó hó 9-én (napi bizto Harsanyi Gusztáv) 17-én, (n. b. Konez Elék) 23-án (n. b. Mark Endre) és 30-án (n. b. Ma-terny Lajos) pénztár nyitást tart és ekkor már, valamint minden hétfőn s a hónapnak 2, 3 és 4-ik napjain, vagy ha e napok va-sárnap vagy ünnepnapra esnek, a következő napon d. u. 5—6-ig a mult évről járó osztá-lékok is felvehetők az egyesületnek gróf Dé-genfeldtér 2 sz. helyiségében, hol tagsági je-lentkezés is szívesen fogadtatik, színházi utalványok válthatók, ruha beszerzése stb. eszközöltetik.

* **Gyilkosság.** Ezzel a czímmel megir-tuk, hogy tegnabéltótt éjjel két suhancot hoztak Debreczenbe a csendőrök, akik Mike-Péresen agyonverték a pajtasukat. Az eset részletei a következők: Ápuilis 1-én vasár-nap déután a falusi legények együtt mulattak a Schwarzcz-féle kocsmában. A legények ivás közben összeszólalkoztak úgy, hogy Eekete József, Kis Imre és tarsuk Számi Fe-rencz között hevesebb összeszólalkozás kelet-kezett, a kocsmából eltávoztak a czivódó legénnek és a harcot az utcán folytaták. Itt azonban már verekedésre került a sor és Kis Imre a nála levő hatalmas doronggal fej-be vágta Fekete Jozselet. Az ütés után kis elmenekült, a fejbe ütött Fekete pedig utána szaladt Szaladás közben Feketének utját állot-ta Számi Ferencz, aki ekkor szintén nagy doronggal kétszer fejbe vágta Feketét. Ez eszraéletét veszve a földre bukott a legények pedig elmenekültek. Kevés idő mulva Fekete

visszanyerte eszméletét és nagynehezen haza ment Otthon főfajáson panaszkodott, ágyba-fektették és másnap reggel meghalt. Az eset-ről a csendőrség értesítette a debreczeni vizsgálóbírószágot, ahonnan Jeney Sándor vizsgálóbírósegéd és dr. Izsó orvos Pércsre utaztak. A megejtett bonczolás után megállá-pították, hogy a fekete halálát a fején kapott ütés következtében beállott koponyarepedés okozta. A gyilkos legényeket behozták az ügyészség fogházába s tegnap már mind-kettőjüket ki is hallgatták. A bűnjelként sze replő dorongokat a legények a bünteit utn azonnal elégették s így azokat nem lehetett beőze ezni. A két legényt Kis Imrét és Számi Ferenczet ma szabadon bocsátják, mivel az új qünvádi eljárás értelmében ellenők a vizs-gálati fogság elrendelésének szüksége nem forog fenn. Az elhunyt Fekete 20 éves volt. Temetése tegnap folyt le a falu nagy részvéte mellte.

* **A debreczeni önkéntesek vizsgá-ja.** A debreczeni honvéd gyalogezred százada-iba beosztott honvéd önkéntesek Budapestről, ahol az első félétét töltötték, tegnapelőtt ha-za érkeztek. A csillaghullás tekintetében na-gyon régen volt olyan kedvezőtlen mint az idei. Budapestben összesen 120 honvédönkéntes volt, kik közül 69 közhonvéd maradt, 24 lett tizedes s 27 pedig őrzvezető, kik közül 16 közhonvéd maradt, négy lett tizedes és négy őrzvezető E szokatlanul kedvezőtlen eredmény nagyon lehangelőlag hatott az önkéntesekre akik azonban biznak abban, hogy a század-nál rövidesen hozzájutnak az elmaradt csil-lagokhoz.

* **Személyi hir.** A fecskék, kik a téli hónapok alatt Afrika forró pontjain üdültek, ma félesztendei hosszú tavollét után hazaér-keztek Debreczenbe.

* **A zálogházak reviziója.** A záloghá-zaknak az lenne a feladatuk, hogy a szegény emberen hamar segítsenek. A gyorsaság eddig is meg volt, hanem a segítség bizony elég drága, mert nagyon magasak a kamatlábak. A kereskedelmi miniszternek ma érkezett Debreczenhez ezen ügyben egy leirata, amely-ben véleményadásra hívja fel a hatóságot ara nezve, mint lehetne e kamatlábak lejobb szál-lítástát e-zközölni.

* **Árverés a vasuton.** Ápril hó 12-én d. e. 9 órakor fogják a debreczeni vasuti ál-lomásnál elárverezni azokat a tárgyakat, me-lyeket az utasok a kocskiban elhagytak és a melyeknek gazdája nem került meg.

* **A czinege.** A fürge, csacsogó kis ma-dár miatt vért onto t ma két gyerek. Mivel-hogy egyik czinegének csufolta a pajtasát. Renge Sándor meg Raduj Zsiga mind a ket-ten kőmves insok, hordták a téglát meg a maltert, a mi meglehetősen unalmas foglal-kozás, tekintve, hogy semmi változatossággal nem jár. Ha csak nem változatosság az, ha munkája közben csupa uri kedvtelésből hajba kap két gyerek. A mint Renge Sándor és Raduj Zsiga:

— Te vörőshaju — csufolódott amaz — kivetted a dohányt a zsebedből.

Az erősebb Raduj fölfortyant:

— Ne mondj ilyet te czinege mert a nyakadra lépek.

— Ki a czinege? — rikoltozott nagy dühében a kis vékonyhangu Renge Sándor, s előbb egy téglával dobta meg pajtasát, aztán kirántotta a bikakáját s belevágta Raduj Zsiga hátába. A véres ösztötközésnek a rendőrök vetettek véget, kik a vérengző fiut a kapitány elé állították, a sebesültet pedig hnzavítotték az édes anyjához.

* **A nemes lelkekhez.** Egy nyomorban élő szegény asszony járt pár nappal ezelőtt Roncsik Lajos városi tanácsnoknál, itt, a szegények sorsát igazán szíven viselő humanos város atya előtt elpanaszolta az ő nagy baját. Nyomorban él és két gyermeke van. És a két gyermek pusztító vérebeiben sioy-tódik. Ha ezek a gyermekek segélyben, határozott gyógyításban nem részesülnek, elpusztulnak. Borzasztó lelki fájdalom az a szegény emberről is, ha veszni látja azokat, kik hozzá legközelebb állanak, különösen akkor, ha a pusztulástól néhány forint segítségével mentességüket találhatná. Mi a nemes lelkekhez fordulunk ez ügyben. Tudjuk, hogy a társadalom minden rétege a legnagyobb mértékben meg van terhelve anyagi gondokkal, de azt is tudjuk, hogy Debreczen városában vannak hála istennek emberek, kiket jó sorsuk képessé tesz arra, hogy a nyomorultakon pár krajczárral segítsenek. Ezeket a gyermekeket Lippich-re kellküldeni a gyógyfürdőbe kiknek módjukban van tegyük lehetővé, — hogy az 70—80 frt költség, mely ez uthoz szükséges, összeverődjék. — Két beteg gyermek életéről, egy szegény anya boldogságáról van szó, ne zárkózzék el a segítség elősenki sem. Adományokat szerkesztőségünk és Roncsik Lajos tanácsnok elfogad.

* **Nyilvános köszönet és kérelem.** — A lipiki gyógyfürdő sanatóriumába kedvezményes helyre felvett két szegénysorsu verébajos gyermek gyógyítási költségére adakoztak: K. Tóth Sándor 5 kor. Komjáthy Jánosné 4 kor, Szaba Kálmán v. jegyző, Komlósy Arthur 2—2 kor, Tóth Kálmán, Borsy Lejos 1—1 kor, Kis Miklósné 80 fl. Majda Matyásné, Janatka Alajosné 60—60 fl. Komádi Gáborné, Dr. N. L. Weisz N., N. N. 40—40 fl. N. N. Eperjesy Károly 30—30 fl., N. N. Spira Ferecz 20 20 fl. ösz. 19 kor. 60 fl. — A midőn a befolyt szíves adományokért hálás köszönetemet fejezem ki, egyidejűleg felkerem a nemes szívű nagy közönséget a további sürgős adakozásra, mert a kedvezményes hely csakis a husvét és pünköst közti idő alatt vehető igénybe. A ki gyorsan ad, kétszeresen ad. Roncsik Lajos tanácsnok.

* **A Képes utca szelleme.** Képes-utca lakosság! kiseretietes dolgok tartják izgatottságban. Rémülettel beszélgetik s adják szívről-szájra, hogy Tenkei Jánoskereskedő lakásán éjjel szellem jelenik meg. Éjjelkor a szobában füstfelhő jelentkezett s abból egy fehér lepellebe burkolt szellem bontakozik ki. Körüljárja a szobát, megtapogatja, sőt meg is szorongatja a félelemtől remegő család tagjait, a kik már nem is mernek abba a szobába bemenni. A szellemjárásnak hírére vette a debreczeni társadalmi élet egy vakmerősége, bátorsága és nagy erejéről ismert tagja, aki barátai társaságában tegnapelőtt éjjel elment a jelzett helyre. — Ugy gondolta, hogy valami körmönfont gazember rémitgeti éjjelenként a derék embereket s jól elagyabugyalva a kiseretet, megszabadítja attól a rémüldöző családot. A család tagjai óva intették a merész ifjút, hogy vakmerő vállalatától eltérítsék, de nem használt semmit. Ha itt vagyok — ugymond — hadd látom hát azt a kiseretet. És míg barátai a családot tagjaival a mellékszobában izgatottan várakoztak, addig a bátor ifjú belement a szobába, rágyújtott egy cigarettre, leült egy fotelbe s várta az éjjelt. Eljött, el is múlt az éjjel, de a szellem

csak nem jelentkezett. A család tagjai meg vannak győződve, hogy a szellem megijedt a bátor ifjútól s azért nem jelentkezett. Most már csak azt keil kikutatni, hogy ki az a füstkarikába burkolózó kiseret, a kinek ilyen hamar inába szállt a bátorsága.

* **Lelkészeiktatás.** A Biharvármegyében fekvő s a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyébe kebeleztetett f e n e s i ev. ref. egyházközség nem régebben választott új lelkésze, Nagy Márton, Nagy Márton helybeli iparos polgártársunk fia s főiskolánk egykori jeles növendéke, eddig nagyszalontai s. lelkész e hó 8 án, Virágvasárnapján iktattak be hivatalába.

* **Munkások egylete.** A Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyletének debreczeni fióképítzárát most tartotta rendezés havi ülését Lukács Antal elnöklété alatt. Az egylet vagyona ez idő szerint 270.000 korona, tagjainak száma 11.000, a fiókok száma 42. Az egylet nemes célja örvendetesen hódít a magyar munkások körében, a most kiadott évi jelentésében beszámol az 1899. esztendőben kifejtett munkájáról. Az egylet fiókjainál a választmányok a rokkant és nyugdíjotke mellett özvegy és árvaalap czímen a maga körében a helybeli fiók tagjainak számára külön tőkét gyűjt, a melyből az özvegyek és árvák segélyeztetnek, így például a temesvári, kaposvári, dognácskai, székesfehérvári, mohácsi fiókoknál 20 koronától 40 koronáig szavazott meg a választmány segélyt az özvegyek és árvák számára. Az egylet vezetői felbujak minden gyáros, kereskedő, iparos, munkás stb. figyelmét az egyletre, amely rokkantság esetére biztosít nyugdíjat. Felvilágosítást az érdeklődők a Debreczen sörcsarnok helyiségében vasárnaponként d. e. 9—12-ig szerezhetnek.

* **Lóavató gazdák figyelmébe.** Hogy a lótulajdonosok a törvényben kiszabott érzékeny büntetéstől megmenekülhessenek azt tudatja velünk a katonai ügyosztály, miszerint az elmaradt lovak még f. hó 7-én szombaton d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig a város istállójánál működő lóosztályozó bizottság elé felvezethetők.

* **Gyászhir.** Mély fájdalommal tudatjuk a legjobb férj, apa, após, nagyapa, ded nagy-apa, testvér és rokon néhai polgár Bögös Andrásnak élete 85-ik, boldog házasságának 59-ik évében f. hó 3-án d. u. 3 órakor, minden szenvedés nélkül történt csendes elhunytát. Istenben boldogult drága halottunk porrészei f. hó 5-én délután 3 órakor fognak Vigkedvő Mihály (Cser) utca 12. szám alatti lakásáról, a Kossuth-utcai ev. ref. templomban tartandó rövid ima után, a Czegléd-utcai temetőben örök nyugalomra letétni. Mely végtisztességtételre bánatos szívvel hívjuk meg a g y á s z u n k b a n résztvevőket. Debreczen, 1900. ápril. 4. áldás és béke hamvaira! Özvegye Bögös Andrasné, Falusi Klara. Gyermekei: Bögös Terézia, özv. Nagy Sandorne; Bögös Lajos ref. lelkész, nejével Kun Annával; Bögös Julianna férjével Szabó Matyással; Unokái: Nagy Julianna fejével Kovács Sándorral és gyermekeik; Nagy Lajos, Nagy Sándor, Nagy Mihály, Nagy Maria Testvére, Boross József családjával az összes rokonság nevében is.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füllobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füllobot beszerezhessék, ingyen látassanak el. Levelek címzendők: Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.

Színház.

A becsület. Sudermannnak igazán az életből vett színművét «A becsület»-et adták tegnap este. Az értékes darabot csak kevés számú közönség nézte végig, a mi az évad közelgő végére, no meg arra is mutat, hogy bizony a debreczeni közönség szívesebben mulat a könnyű verű darabokon s csak hiúságból keres olykor a színművészetben komolyabb élvezetet.

S z a t h m á r y, F á y F l ó r a, S z a c s - v a y, S z a b ó I r m a és K o m j á t h y főbb szerepeikben úgy szintén T ó t h Elek K ö r - n y e i és S z i g e t i L u j z a j ó k voltak. Az előadásban azonban érezhető volt a próbák kelő számának hiánya.

Karmesterválság színházunknál. Mult-kori lapunkban megírtuk, hogy a beteg Znojamszky helyett Komjáthy Dinsztl Oszkárt szerződtette karmesternek. Azonban Dinsztl gyakorlat hiányának tudatában nem mert a kétségtelenül nehéz feladatra vállalkozni. Komjáthly tehát Budapestre utazott és Balogh Gusztáv jeles karmestert szerződtette állandóan a társulathoz.

Színházi műsor.

Csütörtökön «B» bérletben Csigaházy Etel és Tóth Elek bucsufeléléptül: Folt, a mely tisztit, Dráma 4 felvonásban.

Pénteken, «C» bérletben A troubadour. Nagy opera 4 felvonásban. Szombaton. április 7-én brriet 157. szám „A” — másodsor A troubadour.

A politikusok*)

(Satyra.)

Irta: Dr. Király Péter.

«Megboldogult szegény apám
Beh hiába áldozta rám
Javarezét vagyonának:
Hivatalba hogy beváljak!
Jól tudtam már mint fiatal,
Hogy farszító a hivatal —
S hallgatván az istenadta
Benső utkos sugallatra:
Megbuktam az útközben
És azután tovább álltam, —
Megalkotni a jövőmet:
Beszeregettem szerkesztőnek!
És azóta hal' az égnék
Rendeltesemnek élek:
Öszteremtem a kormányt
S vitatom az ország dolgát
Ugy a miként jövendőltem...
«Politikus lett belőlem!»

Ipárt üztem a városban
(Gazdag ember vagyok mostan)
Szívemben egy eszme égett,
S elhagytam a mesteréget,
Olvasgattam a hírlapot, —
Lelkemben az tüzet rakott:
A tömegnek (tudtam ráfer)
Szónokoltam a hazaér' —
Szüksége volt rám a kornak:
Felemeltek s megtápsoltak,
És a miként jövendőltem:
Politikus lett belőlem!

Én születtem mágnás vagyok
Passióból élek s halok —!
Mig a paraszt (eb a lelke)
Jogait nem követelte,
S megköszönte azt a napot,
Melyen bottal ki nem kapott
S melynek — arczán — nyoma látszott
Megcsókolta a korbácsot:

*) 1894—95 isk. tanévben Debreczenben a «Cassinó» által kifizött «Satyra» pályázaton megjutalmazott pályamű.

Úr voltam, ki rombol, s alkot,
Forgattam az ősi kardot.
A háboru idejében
„Hazát” „törvényt” s „jogot” védtem, —
Hova tüntél szép dicsőség...?
— Előport az egyenlőség!
A ki hajdan sok napszámot
Birtokomon ingyen szántott,
Szabad ember jobbágy helyett,
Hogyha bántjuk beperelhet
S a bírónál meghurcolhat...
Oh ez a csuf büszke porhad!
Igy, ha régen nem volt, most van:
A mi ellen tiltakozom!
— Tiltakozom, hogy manapság
Olyan olesó a Szabadság...
Tiltakozom, hogy mindenütt
A régi jó világ letűnt
S a fő ur is tilosba jut:
Mivel nem bír egész falut!
S hatalmanak erzetében
Nem teheti a mit régen, —
Másokat sem dirigálhat
Ha nem végezt iskolákat...
— Élvezetet megtagadva —
Tudományt lenni rabja,
S tanulni... ah! hitvány dolog,
Én csak tiltakozni fogok —
Van erényem, de nincs hibám:
Ebben áll a politikám!
Czudar világ reszkesz tölem:
„Politikus lesz belőlem!”

Ez a világ csak annak áll:
A ki benne politizál!
Az a kevés ember pedig
A ki ebben kételkedik:
Hallgassa meg (hisz' oly remek!)
Mit dalolnak a gyermekek,
Studja meg, a világ hogy áll:
„Miből lesz a cserebogár” —
A gyermekek azt dalolják:
(Gyanítván a világ sorját)
„Kicsik vagyunk, majd meguővünk:
„Politikus lesz belőlünk!”

Ha kimegyünk a mezőre.
Megborzad a lelkünk tőle.
Ha meghalljuk egyszer, s másszor
Mint furulyáz ott a pasztor...
Verlázto kortesnótát —
Pedig sohse' ázott kótát!
Tűzzel bélelt kortesdalon
Gyönyörködik ott a barom;
Korteszü levegőtül
Egy-egy tulok el-el bödül,
Azt hirdeti az is bögvé:
„Politikus lesz belőle!”

Dr. Hombár Mihály az esküdszék előtt.

Az új bűnvádi perrendtartás életbe lépett bűnvádi esküdszéki intézmény jelen- tekenyen alakította igazságszolgáltatásunk eddigi képét; de nem alakította át a Dr. Hombár Mihályok rabulisztikus és agyagos elmejét.

A mily szép teret nyitott meg az új intézmény a fényes szónoki tehetségek előtt s e tekintetben is, mint nemzeti haladásunk egyik jótékony szellemi emeltyűjét üdvözöl- hetjük: ép oly mértékben piacza nyílt meg a szószatyárkodásnak, a bombasztoknak; szóval szüretje dr. Hombár urék azon fajta- jának, mely abban a reményben van, hogy az esküdszék előtt csak p ó z o l n i kel, nagyot és cifrát mondani, ékes szónoki sal- langokkal felczizomázni a nagy semmit s kész hatás a laikus esküdszék előtt; sőt még lehet bolondokat is mondani s hamis idézetekkel leleplezni a mélyeséges tanulatlan- ságot. Ezen általánosságban előre bocsátott bevezetés kapcsán említjük fel azokat a cso- dabogarakat, mik a debreczeni esküdszék előtt elhangzott egyik legközelebbi védőbe- szédben csakugy hemzsegek. A s r a g y o g ó -nak szánt szónoki izelitől közöljük a bevezetést:

Dr. K. S. védő: Tek. Törvényszék! Mé- lyeen tisztelt esküdszéki bíróság. Ez ünne- pélyes pillanathban önkénytelenül eszembe

jutnak azok az időszakok, a melyekben még a magy. nemzet a magyar társadalom és kü- lönösen a magyar igazságszolgáltatás embrió- ját élte, azok az idők, a melyek nem csak hogy az 1899. évi 36. tcz. idejét sem ha- ladtak meg, hanem az 1843. évi viláphírű törvényjavaslat, mely első ízben kísérlette meg az esküdtbírósi intézményt, mely meg sem született, meg sem fogamzott, ott pihent meg az idők melyében. Eszembe jut a 7 évtized előtti kor-zak, mikor egy törvényte- len gyermek megvilkolása miatt egy magyar ügyvéd a tek. megyei törvényszék előtt így kezdte meg beszédét: „Félve szólamlök meg Tek. Törvényszék! A védő ügyvéd volt; de az ügyvéd a magyar klasszikus irodalom- nak, a magy. nemzeti költészetnek örök di- c-sége és bölcsesége, neki csak egy fél- szeme volt, de két csillagot hagyott hátra nekünk: az »Apotheozist és a Himnust.»

Hát ilyeneket megreszkírozni a debre- czeni művelt, s irodalomban jártas esküdték előtt valóban nem kis bátorságra vall. K ö l - c s e y s o h s e t a r t o t t a m e g a v e d ő á l t a i h a z á r d u l c z i t a l t v e d ő b e s z é d e t, hanem csak megirta azt mintául, alkalmazkodás vegett az akkori elparlagiasodott „stylus curialis” javi- tása céljából s a „Félve szólamlök meg” kezdetű védőbeszéd nem gyermek, hanem f é r j g y i l k o s s á g g a l v á d o l t n ő maga a védőbeszéd tárgya pedig csak a k e p z e l e t v i l á g á b ó l m e r i - t e t t d o l o g. A mi pedig a felszemű költőknek imputált »k é t c s i l a g o t”, t. i. a védő által említett »A p o t h e o - z i s t e s H y m n u s z t e” illeti: ezek közül az egyik csillagot (Nyugosznak ók a a hős fiak...) nem Kölcsey, hanem B a j - z a gyújtotta meg a magyar költészet egén, amint azt minden jóvaló elemi iskolás gyere- rek tudják; s így a hangzatos bombasztal csak járatanságot, irodalmi ismeretekben való fo- gyatékoságot arulta el a »n a g y s t i l e - b a n u t a z ó v e d ő ur; kinek a jó ízlés szempontjából csak azt ajánlhatjuk, hogy »a k i n e m t u d a r a b u s u l, n e b e s z e l j e n a r a b u s u l.»

Egyik helybeli lapársunk különben e védőbeszéd megörökítése végett gyorsírókat alkalmazott a tárgyaló teremben s a védő- beszédet egész terjedelmében lenyomatva, azzal külön melleklet gyanant kedveskedett olva- sóinak.

Valóban okatlan pazarlással s pénzpo- csekölással kellene vádolnunk lapársunk Mece- nas hajlamairól különben sem igen ismeretes kiadóját, ha az egész »n a g y s á g á b a n kinyomott védőbeszéd mellett olyan szérény kis helyre nem zsugorította volna az ügyész védőbeszédét, mely pedig minden tekintetben, ugy belső tartalom, mint külső czim tekintete- tében felülmúlja a védőbeszédet. Arra kell ebből következtetnünk, hogy aligha nem a védő ur üttette meg ily módon drága pénzen maga mellet a nagy dobót, a mi ha csak- ugyan így volna, undorító reklam hajhászata- nak kellene bélyegeznünk.

Cukrosbaba — hadsereg.

Érdekes katonai reformokról fujdogál az áprilisi szélő. A hadsereget cukorral fog- ják ezentul táplálni. A kísérletezések ez irány- ban már folynek is s a reform a közel jövő- ben — mint katonai körökben beszélik — életbe fog lépni. Eszerint a katonák menázi- ja zupa, cakompak, granadimars és komisz helyett a cukor lesz a legkülönfelebb változat- ban. Minden katona cukrot fog hordani a borjújában.

Katonáknál ez a reform valószínűleg még több érdekes újítást fog maga után von- ni. Minden ezredben előreláthatólag lesz egy cukrász-század, amely a tisztí konyhat fog- ja ellátni. A markotányos-nóket ujra divatba hozzák, csakugy czukrász-leányokkal fogják helyettesíteni.

Mikor a bundások — rekruták bevonul- nak, a manipuláns őrmester: őrmester ur

Varga a listából névszerint előszóllítja őket:

— Infanterist Johann Krupák!

A csupaszképi tót gyerek félenken lép elő a sorból. Őrmester ur Varga végigmus- tálja gyüngéden és rácap a vállára. Aztán foghegyről odaszól kaplár ur Tóthnak:

Krumplieukor-menázs!

K pitany ur Oskar von Schöberl helyes- lőleg bólint.

— Abtretten!

Krupák Janó bambán nézi őrmester ur kiviaszkolt bajúsa hegyét, míg aztán vissza- lódi-jak helyére.

Őrmester ur Varga újból a listába mé- lyed:

Infanterist Theodor Burszán!

Nagy, izmos oláh legény üti fel rémül- ten a fejét. Cammogva lép ki a sorból és lus- tán áll meg vizsgáló bizottság előtt.

Őrmester ur Varga erdelyi gyerek. Tün- tetni akar az oláh tudományval és ráripa- kodik az oláh rekturára:

— Unve aj neszkut?

Infanterist Burszának felragyognak a szemei. Köhint egyet és rákezdi:

— Marog la domou...:

Az őrmester közbe vag:

— Tács!

Aztán odafordul kaplár ur Tót-hoz és diktálja:

— Medve-cukor!

Uj név hangzik. Őrmester ur Varga dü- hösen néz föl a listából és kiáltja:

— Einjübrig Freiwilliger Michael Csutak!

Hosszu nyurga fiatalember lép elő. Ijedtében majd lerantja szeméről az aranyke- retű cvikkerét és mereven áll a sor elé.

Őrmester ur Varga haragosan tüzi a szemére a vékonydongájú önkéntest, akit a polgári életben dr. Csutak Mihálynak hívnak, aztán megvetően mormog kaplár ur Tóth felé:

— Szalancukor!

És így tovább. A cseh születésű katona argacukrot kap s ha akadni fog véletlenül egy angol, aki magyar honpolgár annak bizo- nyára csokoládét jut at az új hadügyi reform.

Szóval a ridég katonai szellem kezd immár főngedni es lassan-lassan terti nyit az új század hatalmas reformeszméinek.

Jusszaf.

Művészet.

A debreczeni zenede növendékei elő- menetelének bemutatása vegett folyó 1900. évi április hó 8-án, vasárnap hangverseny- mat i n e e t rendez, a melynek műsora a következő:

1. Dvorak. 46. mű. Szlav tánczok. Zon- gorán négy kézr. Előadja: Mayer Pálma (Zongora-tanszak közép tf. III. osztály) és Hirchfeld Eszti (Zongora-tanszak közép tf. V. o.)

Tanár: Pavelko Józsa.

2. Ivánfi—Greizinger l. 81. mű. Örök szerelem: «Ha meghalok...» «Fölszögvégén egy kis lánynak...» «A malomban kukori- cza daraja...» Eneki Kacsó Gizella (Ének- tanszak III. o.)

Tanár: özv. Zvuská Ferenczné.

3. Jensen A. Vandorépekből a vig vándor. Előadja: Bekési Anna (Zongora-tanszak közép tf. III. o.)

Tanár: W. Domanczyk Mária.

4. Hubay J. 79. mű. Barcarolle. Wieni- awski H. Kúviak-mazurka. — Előadja: Weszprény Andor (Hegedű-tanszak közép tf. III. o.)

Tanár: Füredi (Friedman) József.

5. Foresi M. Brezze leggiere... Olasz népdal. Sztójanovics J. Ninon dalmüből a bór- dal. Eneki Goldstein Jolán. (Ének-tanszak III. o.)

Tanár: özv. Zivuska Ferenczné.

6. Bethoven. 10. mű. 1. sz. Sonata. Mólto allegro e con brio. Előadja: Winkler Lúiza (Zongora-tanszak közép tf. IV. o.)

Tanár: Hitesi Lajos,
7. Seitz F. 12. mű. Növendék verseny.
I. és II. tétel. Előadja: Darvas György (Hegedű
tanszak közep. III. o.)

Tanár: Füredi (Friedman) József.
8. Braga G. Serenade. Ének — zongora
s hegedű kísérettel. Énekli: Szabó Margit
(Ének-tanszak III. o.)

Tanár: özv. Zivuska Ferenczné.
9. Rubinstein, 44. mű. Románca. Es dur.
Moszkowski M. 42. mű. Momento gioioso.
Előadja: Márkus Irén (Zongora-tanszak közep.
VI. o.)

Tanár: W. Domaniczky Mária.
A műsor egyes számainak előadása alatt
az ajtókat zárva tartatnak

Az 5. szám után 10 percznyi szünet.
Kezdeté délelőti: 11 órakor pontban

Soha többé!

Gondoljuk meg, milyen egész világ kegyetlenség rejlik eme két szóban, a lehetlenség ismét megszerezni azt, a mit egyszer birtunk. Egy nem vezekeltető vétek. Azért ne felejtse el senki, milyen rendkívül fontos, — hogy fogainknak a legalaposabb ápolással tartozunk, mert ha egyszer elvesztek, soha sem nyerhetjük vissza. Észszerű fogápolásnál arra tekintendő, a fogakat épen tartani, és ezen czélt legjobban teljesíthetjük az előkelőségek és nagytekintélyek egyhangú véleménye szerint, KOSMIN-szal. Ezen hatás, valamint a rendkívül frissítő jóíz által a «KOSMIN» rövid idő alatt mindenkinél, a ki egészséges és szép fogaknak fontosságot tulajdonít, nélkülözhetetlen.

Egy üveg mely sokáig eltarthat, 1 frt, kapható minden gyógyszerárban, jobb gyógy és illatszerekkereskedésben.

CSARNOK.

Egy levél Lussinpiccoloi naplóból.

Írta: Zivuska Andor.

(Folytatás.)

Nem mondhatta el, megkondult a Pensio Futzi ebédet jelző kínai harangja, ami Nagy-Németország tudományát barbáran oda hagyva — ebédelni mentünk.

Pont 3 óra volt délután, a mikor nyolczan, köztük magyar csak Marian meg én, a Sansgora induló keskeny Yachton elhagytuk a hüssini partot.

Pompás idők voltak. A lehető leglagyabb Borino fúj, a Quatneros legkellemesebb szele, mely a nélkül, hogy megboroznán nagyon a tengert, dagasztja a vitorlát erősen.

A Sansogo irányába fúj Borino ép hátba kapott bennünket s gyorsan szelte a keskeny Yacht a sötét kék hullámot, mintba csak szárnya lett volna az orrán lobogó vitorla.

A tenger szinte népes volt a kirándulók Yachtjaitól. Minden irányban ragyogott — közel is, távol is, egy-egy vitorla. Tiszta arany napfény játszott a végtelen kék vízzel. Itt ott nézett ki a sok vitorlával a tenger, mint mikor egy beszikkadt pocsótát meglepnek a pillék.

De nemcsak az idő volt felhőtlen, a tár-

saság is verőfényes kedvben volt. Kupperből csak egy sugárzott az elmesség, a tréfa.

— Hölgyeim! szóló egyszer — tudják-e, hogy ma egy hete Pola közelében czápát laktak? Ez a Krampusz a lehető legpontosabb emberi számítás szerint itt lappang valahol körülünk és a milyen gurmand a bitang, ez most nagy baj lehet ránk! Mikor ezeket mondta, jelentősen csettentett a nyelvvel s ravaszul pisantott a hölgyekre. Megjássák, kitálal bennünket ünnepi ebédnek! Ujra pisantott. Nagy gurmand a bestiája! Nagy gurmand!

Milyen élesek sikoltott Kuppernek egy-egy ilyen élce után Madam Juliet! Ha pedig a Madam sikoltott, mindig hátra vetette magát, ha pedig ő hátra vetette magát, akkor a Yacht is billent egyet mindig a Madam irányában és mi kénytelenek voltunk mindannyiszor tapasztalni, hogy a ladik sulypontja Juliettén nyugszik.

Két egész órába se telt, hogy Sansogot elértük. Komor, szürke, növényzetben szegény sziget ez is, mint a többi, melyeknek sziklakoronaja kiemelkedik a Quarnero öböl sötét kék vizéből. Van ugyan ezen a szigeten itt-ott olajfa is, itt-ott fű is sarjad. Szőlő is terem az egyik részén; de azért csak kő, kő, szürke sötét kő dominál ott is, mint a Quarnero többi szigetén, mindenütt hirdelve messziről már a közelgő hajóknak a roppant szegénységét, a mi az itt lakó embereknek született osztályrésze.

A Kart-nak — a benyomuló tenger által elválasztott — mostoha gyermeke Sansogo is, akár csak Lusin, Veglia, vagy Cherso.

Egy órát töltöttünk a szigeten csak. Hat órakor már a kikötőben voltunk megint indulóban hazafelé.

Mikor visszaérkeztünk a kikötőhöz, kénytelenek voltunk belátni, hogy nem mindenütt egyforma rövid idő egy óra. Mig nálunk odahaza jóformán mit sem változik a világ folyása egy rövid óra idő alatt, a tenger melékén nagyok, igen nagyok.

A lány, kellemes Borino, amely Sansogot ringatott — megállt, Sirokko váltotta fel. Mind erősebb és erősebben lett érezhető az Afrikából jövő meleg szél nyom sző fuvalma. Ha a Borino nevezhető a Quarnero legkellemesebb szelének, úgy joggal nevezhető a legkellemetlenebbnek a Sirokko. Pokoli szél ez. Nem az üstökét ragadja meg ez a haboknak, mélyen meríti be borzoló karját a tengerbe s öles hullámokat szánt a vízen.

Hozzá még ez a gonosz szél soha sem jár egyedül. Tudja arról mindenki a tenger melékén, hogy előhírnők az csak, hogy nyomon követi az eső mindig.

Nem telt bele pár perc, meggyőződhetünk a tenger melékiek emez ismeretének alaposságáról.

Az éggel egybefolyó láthatár széle sötét, óno fehérek tömbjei kezdettek gomolyogni fel a tengerből, széles szárnyaikon újjesztő gyorsan kanyargták át a sugaras ég kékjét.

Csakhamar eltűnt a nap, szürke lett minden, ég is, víz is, szürke, mint a szikla, a min álltunk.

A tenger tükre nyugtalanná vált. — Mind nagyobb és nagyobb hullámok hömpölyögtek a parthoz. A kiálló szikla élen, mind magasabb és magasabbra csapódott fel a megtört hab milliő gyöngyszeme. — Hirtelen fényes csik siklott végig a távol komor szürkeségén, s kis vártaiva tompa moraj bugott utánna. — Némán szótlanul tapadt szemünk arra a pontra, ahol az a csik megvillant, — egy gondolatnak lettünk a rabjai mindannyian...

— A kitörni készülő vihar erős, az előttünk hánykódó Yacht gyöngye.

— Tíz perczig állhattunk így némán, a gomolygó egymást üző felhőkön csüggyve, a mikor megszólalt Kupper:

— Vihar közelg! — szóló — s hangjában mely megyőződéssel volt telve, benne csengett egész Németország önérzete.

Hogy egy Yacht partiera tul veszedelmes volna egy vihar azt nem mondom — hanem hogy tul kellemetlen az bizonyos. — Annál fokozatosabban kellemetlen pedig arra, a ki először ül Yachton. Hölgyeim! Uraim! legyünk lovagiasak, hozzunk aldozatot Freilein Maloyernek! — Töltsük az éjet Sansogon, a fogadóban.

— Folyt. köv. —

KÖZGAZDASÁG.

Nemzetközi nagy lóvasár Érsekújvárott. A nyitrai megyei gazdasági egyesület által az ez évben rendezendő XVIII. nemzetközi lóvasár Érsekújvárott (Budapest és Bécs-től gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 6-án délután és május hó 7-én fog megtartani. E lóvasár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyt a tenénytők és kereskedők egyaránt felkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szoktak az érsekújvári lóvasárt felkeresni. A mult évben 500 darab különféle használatra való ló ad-tott el. Lakások és istállóak az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelkezés.

Sertés bevételi tilalom Ausztriába. Az osztrák belügyminiszter márczius hó 27-és kelt 9801. számú rendeletével a sertésvesznek Ausztriába történő behurcolása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertéseknek Ausztriába való bevitelét a következő területekről tiltotta meg:

Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegye kiskun feleghazi járásából és Kiskun-Félegyháza t. városból, Csongrád vármegye csongrádi járásból ugyiszintén Kecskemet t. h. j. f. városból; továbbá a horvát-szlavonországi Zagrab vármegye petrinjai és sziszeki járásából, Pozsega vármegye uj-gradiska járásából, Szerém vármegye iloki, sidi és vukovari járásából, Sziszek sz. kir. városból. Ezzel egyidejűleg az 1900. év: márczius hó 21-én ad 25.671. szám alatt kiadott körrendeletben közölt tilalmak részbeni módosításával, a sertéseknek Sopron vármegyekis-martoni és nagy-martoni járásából és Kis-Márton r. t. városból, Tornóti vármegye nagykikindai perjámosi, török-becsei és zombolyai járásából valamint Nagy-Kikinda r. t. városból, végül a horvát-szlavonországi Varasd vármegye preg radai járásból Ausztriába való bevitelére vonatkozó tilalmat hatályon kívül helyezte.

Nyilt-tér. *)

Kubik Emil és Oláh József urak közt 1900. márczius hó 31-én felmerült becsületbeli sertés a lovagiasság szabálya szerint elintéztést nyert.

Debreczen, 1900. apr. 5.

Oláh József Kubik Emil megbízottjai: ifj. Dávid Jakab s. k. ifj. Gasparik Antal s. k. Köncs Antal s. k. Szilvássy Jenő s. k.

*) E rovatban közölttekéért nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól

feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

HENNEBERG G., SELYEMGYÁROS, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari szállító.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

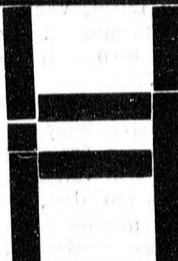
kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frittól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.